

مدرس:

خلیل عقیلی فرج

Draghili.blog.ir

دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم

دانشکده علوم قرآنی ملایر

آیین ویرایش متون علمی

فایل دوم

تعریف و انواع ویرایش

کلیه اعمال

امام هادی

حرام رشد نمی کند و
اگر هم رشد کند، برکت ندارد

الکافی ج ۵ ص ۱۲۵

□ تعریف ویرایش و انواع آن

✓ در فرهنگ لغت معین، «ویرایش» چنین معنا شده است: زیاد یا کم کردن مطلب،

تصحیح و تنقیح متن‌هایی که جهت چاپ و نشر آماده می‌کنند.

✓ در حقیقت ویراستار باید برای ویرایش متن، مجموعه‌ای از کارها را انجام دهد که از

آن «مراحل ویرایش متون علمی» گفته می‌شود.

۱- ویرایش فنی

✓ ویرایش فنی مختص به ظاهر نوشته است. این ویرایش شامل چندین مرحله است:

الف) هماهنگ کردن رسم الخط کلمات

➤ رعایت فاصله و نیم فاصله در کلمات و نیز جدا و سرهم نویسی کلمات؛ مثال:

▪ فعل هایی مانند میشود بین «می» و «شود» باید نیم فاصله رعایت شود.

▪ «نمک دان» باید به صورت سرهم یعنی «نمکدان» نوشته شود.

▪ ابتدائی باید به صورت «ابتدایی» نوشته شود یا «صحراء» باید بدون همزه (صحرا) نوشته

شود.

۱- ویرایش فنی

(ب) تصحیح غلط‌های املائی

➤ ویراستار باید هنگام ویرایش، از درستی املائی واژگان مطمئن شود؛ مثال:

▪ می‌توان به کاربرد فعل «گذارن» و «گذاردن» اشاره کرد که در کلماتی مثل «قانون

گذارن» و «شکرگزارن» به کار می‌روند.

▪ همچنین کاربرد فعل‌های «برخواستن» و «برخاستن».

۱- ویرایش فنی

ج) پاراگراف بندی:

از دیگر موارد مهم در نوع ویرایش فنی، رعایت درست پاراگراف بندی است. جملات و عبارات هایی که در یک پاراگراف نوشته می شوند باید به یک موضوع اختصاص داشته باشند و مفهوم واحدی را برسانند.

۱- ویرایش فنی

(د) علامت ها و نشانه های نگارشی

- یکی از اصول بسیار مهم و اساسی در ویرایش، به کارگیری درست علائم نگارشی مانند نقطه، ویرگول، نقطه ویرگول، علامت تعجب و دیگر نشانه هاست.
- رعایت درست این علائم، باعث می شود خواننده متن را راحت تر درک کند و متوجه شود که جمله کجا به پایان می رسد و کجا ادامه دارد. ویراستار باید نشانه های نگارشی را که در متن زاید به نظر می آیند و خواننده را دچار گمراهی می کنند، از متن حذف کند.

۱- ویرایش فنی

(د) پاراگراف بندی:

علاوه بر موارد ذکر شده، موارد دیگری مانند چگونگی عددنویسی، نوشتن فرمول، ارجاعات، پانوشت ها، نقل قول ها، عنوان فصل ها، تصحیح اشتباهات تایپی، در دسته ویرایش فنی قرار دارند.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ